

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000255

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-02-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Загороднюк Дмитро Андрійович

2. Dmytro Zahorodniuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0008-4900-0278

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 02-04-2026

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Державне бюро розслідувань

Код за ЄДРПОУ: 41760289

Місцезнаходження: вул. Панаса Мирного, Київ, 01011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11891

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.01.39

Тема дисертації:

1. Правова обізнаність як чинник реформування правової системи України
2. Legal Awareness as a Factor in the Reform of the Legal System of Ukraine

Реферат:

1. Дисертацію присвячено комплексному аналізу правової обізнаності у діалектичному взаємозв'язку із складовими правової системи: системою права, правовою ідеологією і юридичною практикою. У розділі першому «Загальнотеоретична характеристика правової обізнаності та її значення для системи права України» визначено методологічні засади та теоретичні підходи до розуміння сутності й змісту правової обізнаності та суміжних категорій, досліджені історико-правові передумови формування доктринальних поглядів на правову обізнаність та проаналізована нормативно-правова база з питань правової обізнаності населення незалежної України. Сформульовано структурну модель правової обізнаності та розкрито її сутність як динамічного когнітивно-ціннісного процесу формування передумов правомірної поведінки особи. У розділі другому «Взаємодія правової обізнаності та правової ідеології в структурі правової системи» досліджено діалектику взаємодії правової обізнаності, правосвідомості та правової культури, взаємозв'язок правової ідеології та правової обізнаності як теоретичного і практичного рівнів правової культури. Вирішено наукову задачу визначення місця правової ідеології в структурі правосвідомості та розкрито механізм їх

взаємодії, що забезпечує гармонійне функціонування правової системи та консолідацію українського суспільства навколо спільних правових цінностей. Здійснено системно-теоретичний і соціально-психологічний аналіз деформацій правосвідомості та правової культури та визначено їх спільну когнітивно-аксіологічну природу. Доведено, що дефіцит правової метарефлексії, тобто здатності усвідомлювати межі власного знання про право, є основним чинником когнітивних викривлень, які підживлюють правовий інфантизм і нігілізм. Емпірично підтверджено наявність прямого зв'язку між рівнем правової обізнаності та довірою до правових інститутів. Таким чином доведено легітимаційний потенціал правової обізнаності у стабілізації правосвідомості. У розділі третьому «Правова обізнаність і юридична практика: виклики сьогодення» доведено, що юридична практика й правова обізнаність утворюють взаємопов'язану систему, у якій знання права забезпечує ефективність правозастосування, а практика права підвищує обізнаність і довіру до правових інститутів, сприяючи розвитку правової культури та утвердженню верховенства права. На емпіричному рівні встановлено кореляцію між індексом розпізнавання юридичного контексту (ISI) та імовірністю звернення по правову допомогу, що підтверджує вирішальну роль когнітивного компоненту у правореалізаційній діяльності. На основі аналізу впливу сучасних соціокультурних і технологічних трансформацій на юридичну практику та правову обізнаність, виявлені нові закономірності їх взаємодії. Обґрунтовано, що правова обізнаність стає ключовим чинником цифрової легітимності, а її розвиток – необхідною умовою людиноцентричного реформування правової системи України.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive analysis of legal awareness in dialectical interaction with the components of the legal system: the system of law, legal ideology, and legal practice. In Chapter 1, “General Theoretical Characteristics of Legal Awareness and Its Significance for the Legal System of Ukraine,” the methodological foundations and theoretical approaches to understanding the essence and content of legal awareness and related categories are defined. The historical and legal prerequisites for the formation of doctrinal views on legal awareness are examined, and the regulatory and legal framework regarding public legal awareness in independent Ukraine is analyzed. A structural model of legal awareness is formulated, and its essence as a dynamic cognitive-value process forming the prerequisites for lawful behavior is revealed. In Chapter 2, “Interaction of Legal Awareness and Legal Ideology within the Legal System,” the dialectics of interaction between legal awareness, legal consciousness, and legal culture are explored, along with the relationship between legal ideology and legal awareness as theoretical and practical levels of legal culture. The research task of determining the place of legal ideology within the structure of legal consciousness is resolved, and the mechanism of their interaction, which ensures the harmonious functioning of the legal system and the consolidation of Ukrainian society around shared legal values, is revealed. A systemic-theoretical and socio-psychological analysis of deformations in legal consciousness and legal culture is conducted, identifying their common cognitive-axiological nature. It is proven that a deficit of legal metareflection, i.e., the ability to recognize the limits of one’s own knowledge of law, is a key factor of cognitive distortions that fuel legal infantilism and nihilism. Empirical evidence confirms a direct correlation between the level of legal awareness and trust in legal institutions, thereby demonstrating the legitimizing potential of legal awareness in stabilizing legal consciousness. In Chapter 3, “Legal Awareness and Legal Practice: Contemporary Challenges,” it is demonstrated that legal practice and legal awareness form an interconnected system, in which legal knowledge ensures effective law application, while legal practice enhances awareness and trust in legal institutions, contributing to the development of legal culture and the consolidation of the rule of law. At the empirical level, a correlation is established between the Index of Legal Context Recognition (ISI) and the likelihood of seeking legal assistance, confirming the decisive role of the cognitive component in legal implementation. Based on the analysis of the impact of contemporary socio-cultural and technological transformations on legal practice and legal awareness, new patterns of their interaction are identified. It is substantiated that legal awareness becomes a key factor of digital legitimacy, and its development is a necessary condition for human-centered reform of the legal system of Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Наукові праці, в яких опубліковані основні результати дисертації:
- 1. Гринюк Р. Ф., Загороднюк Д. А. Теоретико-методологічні засади дослідження поняття правової обізнаності. Правничий часопис Донецького національного університету імені Василя Стуса. 2022. № 1. С. 5-21. DOI: <https://doi.org/10.31558/2786-5835.2022.1.1> URL: <https://jrchdnu.donnu.edu.ua/article/view/13267>
- 2. Загороднюк Д. А. До питання доцільності використання правової пропаганди як форми правового виховання. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 6. С. 39-45. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.06.6> URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/294243>
- 3. Загороднюк Д. А. Сучасні детермінанти правової обізнаності. Науковий вісник УжНУ. Серія: Право. 2024. №83. С. 44-49. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.83.1.5> URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/308642>
- 4. Загороднюк Д. А. Правова ідеологія і правова обізнаність: взаємодія теоретичних і практичних рівнів правової культури. Аналітично-порівняльне правознавство. 2025. № 6. С. 70-75. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.06.1.10> URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/345899>
- Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:
- 1. Загороднюк Д. А. Правова пропаганда: до питання новелізації форм правового виховання у контексті доктрини конституційної демократії. Правові засади організації та здійснення публічної влади: збірник тез VI Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 85-річчю від дня народження доктора юридичних наук, професора, академіка-засновника НАПрНУ, першого Голови Конституційного Суду України Леоніда Петровича Юзькова (м. Хмельницький, 31 березня 2023 р.). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2023. С. 177-180.
- 2. Загороднюк Д. А. Електронна демократія як форма громадської участі на прикладі опитувань на Порталі Дія. Сучасні проблеми законодавства, практики його застосування та юридичної науки: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Осінні юридичні читання – 2023» (м. Вінниця, 23 листопада 2023 р.). Вінниця: Донецький національний університет імені Василя Стуса, 2023. С. 148-152.
- 3. Загороднюк Д. А. Онлайн-деліберація, політичний краудсорсинг, стейкхолдерство: сучасні обличчя партисипаторної демократії. Права людини в глобалізованому світі: сучасний стан, шляхи реалізації та механізми захисту: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 19 квітня 2024 р.). Харків: Держ. біотехнологічний ун-т. С. 201-205.
- 4. Загороднюк Д. А. Партисипативна та деліберативна демократія в Україні: потреби сьогодення, перспективи розвитку, проблемні питання. Закарпатські правові читання. Сталий розвиток та інституційна спроможність в умовах війни: національний та міжнародно-правовий аспекти : Матеріали XVI міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 26-27 квітня 2024 р.). Ужгород: Ужгородський національний університет, 2024. С. 122-125.
- 5. Загороднюк Д. А. Медіакомпетентність як інструмент посилення демократичних процесів та правової обізнаності. Сучасні проблеми законодавства, практики його застосування та юридичної науки: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Весняні юридичні читання – 2024» (м.

Вінниця, 25-26 квітня 2024 р.). Вінниця: Донецький національний університет імені Василя Стуса, 2024. С. 42-46.

- 6. Загороднюк Д. А. Діалектика взаємодії правової обізнаності та правової ідеології. Права людини, держава та суспільство в умовах воєнного стану: Збірник матеріалів VIII Міжвузівської науково-теоретичної конференції (м. Київ, 22 жовтня 2024 р.). Київ.: КТГГ, 2024. С. 32-35.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: удосконалення наукових положень щодо правової обізнаності як чинника реформування правової системи України.

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U002369 0124U004605

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гоцуляк Юрій Вікторович

2. Yurii Hotsuliak

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6765-4592

Додаткова інформація:

[;https://www.scopus.com/authid/detail.uri?origin=resultslist&authorId=57216710042&zone=;](https://www.scopus.com/authid/detail.uri?origin=resultslist&authorId=57216710042&zone=)

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=ZiOBgFYAAAAJ&hl=uk>

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Паруга Олена Володимирівна

2. Olena Paruta

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5452-0560

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com/citations?user=6LgbTmcAAAAAJ&hl=uk&oi=sra>

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Белов Дмитро Миколайович

2. Dmytro Bielov

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7168-9488

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Михайліна Тетяна Вікторівна

2. Tetiana Mikhaylina

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1129-2470

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=rBJP2YAAAAAJ&hl=ru>;
<https://www.researchgate.net/profile/Tetyana-Mikhaylina>

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гуцуляк Олена Ігорівна
2. Olena Hutsuliak

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-7639-9551**Додаткова інформація:** <https://scholar.google.com/citations?user=O-fSRk8AAAAJ&hl=uk&authuser=3>**Повне найменування юридичної особи:** Донецький національний університет імені Василя Стуса**Код за ЄДРПОУ:** 02070803**Місцезнаходження:** вул. 600-річчя, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Нікітенко Лілія Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Нікітенко Лілія Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Солобут Ольга Сергіївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна